

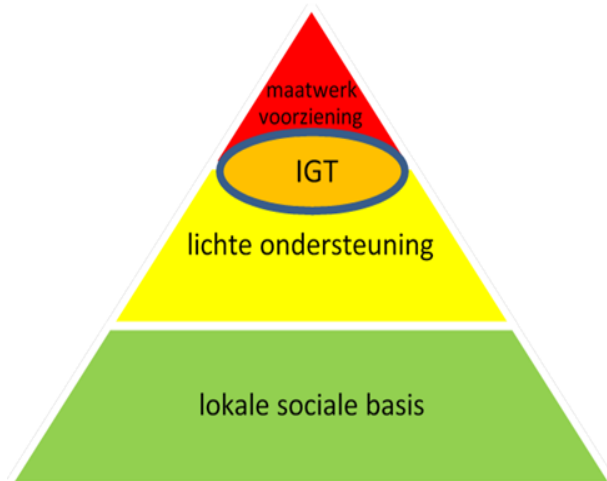
Tussenstand najaar 2022 Versterkingsplan Sociaal Domein

Aanleiding

In haar vergadering van 9 november 2021 stelde de gemeenteraad het *Versterkingsplan Sociaal Domein* vast. Doel van het plan is: *“de dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren en toe te werken naar een financieel houdbare gemeentebegroting in het algemeen en het sociale domein in het bijzonder.”* Het plan bevat voorstellen voor investeringen, verbeteringen en bezuinigingen. We zijn nu ongeveer een jaar verder en maken de eerste tussenstand op. Tussenstand omdat het plan een tijdhorizon kent tot en met 2025.

Leeswijzer

In het *Versterkingsplan Sociaal Domein* staat de onderstaande driehoek centraal. Per onderdeel van de driehoek bevat het voorstellen ter versterking en verbetering van de aanpak maar ook bezuinigingen.

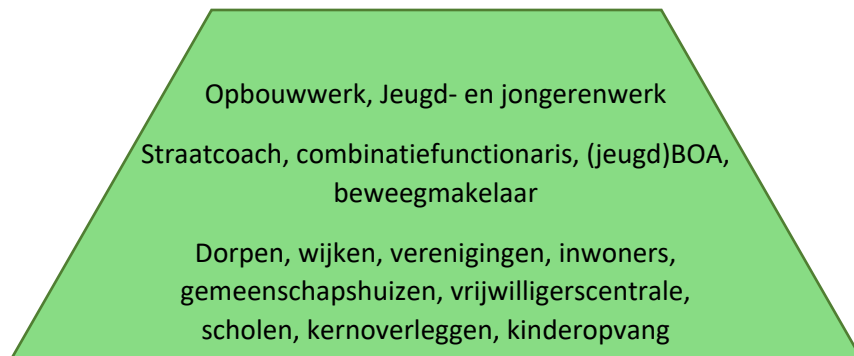

Deze driehoek vormt ook de leidraad in deze tussenevaluatie. Per onderdeel behandelen we de voortgang van de bij dat onderdeel behorende maatregelen. We sluiten af met de financiële tussenstand.

Lokale basis

De opgave

De lokale basis is hét terrein van onze inwoners. Dit is het 'straattheater van het leven' waarbij eenieder de hoofdrol speelt in zijn leven en daarnaast ook een meer of minder belangrijke rol vervult in het leven van anderen. De regie ligt bij onze inwoners en de gemeente zorgt ervoor dat de benodigde randvoorwaarden beschikbaar zijn.

Investeren

Als investering is de inzet van Jeugd- en jongerenwerk (1) opgenomen. De Jeugd- en jongerenwerkers hebben vooral ingezet op zichtbaarheid en contact leggen. Doel hiervan is bekend worden in het netwerk maar vooral bij de doelgroep, de jeugdigen. Bij jeugdigen tot 14 jaar gaat dat redelijk tot goed. Vanaf die leeftijd is dat lastiger. Lastiger omdat deze jeugdigen zich ook buiten de gemeentegrenzen begeven. Zo gaan ze naar school buiten de gemeente. In een poging de contacten te leggen en te verbeteren en de doelgroep te leren kennen, is er in samenwerking met gemeenteraadsleden een klankbordgroep jeugd in het leven geroepen.

Verbeteren

Het sportbeleid "Valkenburg aan de Geul beweegt" (2) maakt onderdeel uit van het verbeteren van de lokale basis. De uitdaging voor sport en bewegen is het vinden van ruimte in de sportbegroting voor nieuw beleid. Nieuw beleid kan alleen worden gefinancierd door ombuiging van bestaand beleid en incidenteel kan een beroep worden gedaan op de algemene middelen. Deze financiële ruimte is (helaas) nog niet gevonden, aangezien de focus afgelopen periode kwam te liggen op het onderzoek 'Verkenning uitplaatsen sport uit het Geuldal' n.a.v. de watersnoodramp.

Sinds 1 september 2020 is er een beweegmakelaar (3) actief in onze gemeente. Mensen die kampen met bijvoorbeeld overgewicht, diabetes, depressie of gevoelens van eenzaamheid kunnen vaak moeilijk zelf de noodzakelijke verandering te weeg brengen tot een gezondere leefstijl. Deze mensen kunnen door de zorg- en hulpverleners worden doorverwezen naar de beweegmakelaar. Vanaf 1 maart tot 1 oktober 2022 is de beweegmakelaar ingezet als locatiemanager ten behoeve van de opvang van Oekraïners. Hierdoor is de hulp aan cliënten door de beweegmakelaar gedurende deze periode stop gezet. De beweegmakelaar is sinds eind 2022 weer inzetbaar, maar het kost tijd om het netwerk van hulpverleners te attenderen op het feit dat de beweegmakelaar weer actief is. Hierdoor is ook de evaluatie van de inzet van de beweegmakelaar verschoven naar het eerste kwartaal van 2023.

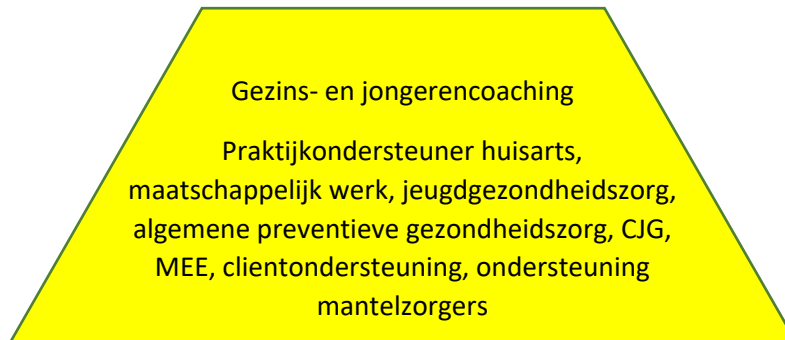
Bezuinigingen

De goedgekeurde bezuinigingen en ombuigingen zijn geïmplementeerd en gerealiseerd. Dit betreft enerzijds het afkomen van budgetten waarop meer jaarlijks een onderschrijding werd gerealiseerd en anderzijds het besluit om een aantal subsidies aan scholen te beëindigen.

Lichte ondersteuning

De opgave

Soms hebben mensen het tijdelijk even lastig en is er niemand in de directe omgeving die kan ondersteunen en is de ondersteuning nodig van een professional. Iemand die je helpt zodat je het weer zelf in je eigen omgeving af kunt.

Investeren

Onderdeel van het *Versterkingsplan* is een oplopende investering in Gezins- en jongerencoaching (10). Dit zijn speciaal opgeleide functionarissen als voorliggende voorziening om de jeugdige en/of ouders goed te informeren, te adviseren en te helpen bij het oplossen van vragen en problemen. Ze bieden zonder indicatie ondersteuning bij lichte problemen bij opvoeden en opgroeien. Deze functionaris is vrij toegankelijk en is gepositioneerd vóór onze jeugdconsulenten en verwijst alleen door als specialistische ondersteuning nodig is. De coaches vinden steeds beter hun plek in het netwerk rondom onze jeugd en onze gemeenschap. Na een jaar werken zien we dat de coaches ook worden ingezet voor oplossingen in de WMO of in plaats van een WMO voorziening en soms ook voor schuldenproblematiek. Denk aan ouders met psychische problemen (door schulden) of ouders die geholpen moeten worden met papieren/uitkeringen. Oftewel problemen die, als ze niet aangepakt worden, negatief kunnen uitwerken richting de kinderen. In het tweede kwartaal van 2023 volgt een tussenevaluatie van hun inzet op basis van een hiervoor opgestelde monitor.

Verbeteringen

Een van de verbetermaatregelen betreft het Samenwerkend kindcentrum (11). Op dit gebied zijn door kinderopvang en basisscholen stappen gezet om een doorgaande leerlijn en warme overdracht te borgen in het werkproces. Hiervoor zijn subsidies verstrekt in het kader van onderwijsachterstanden beleid.

Het Sociaal Team (ST) Valkenburg aan de Geul (12) is opnieuw opgezet en heeft als uitgangspunt de bewoners zelf in hun kracht te zetten, vroegtijdig signalen op te pakken, de informele netwerken meer in te schakelen en meer in te zetten op collectieve en algemeen toegankelijke voorzieningen. Het ST komt regelmatig bij elkaar om alle binnen gekomen meldingen en evaluaties te bespreken. Op dit moment vervult een procesregisseur nog de coördinerende rol en coacht deze het team. Een gevolg van de samenwerking binnen het Sociaal Team is dat het maatschappelijk werk (13) beter in positie wordt gebracht als vangnet. Hiervoor is structureel budget toegevoegd aan de subsidie voor de inzet van het maatschappelijk werk.

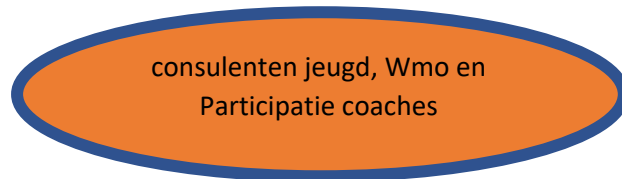
Bezuinigingen

Binnen dit onderdeel zijn geen bezuinigingen en ombuigingen akkoord bevonden door de raad.

Toegang

De opgave

Voor een nog kleiner deel van onze inwoners is die lichte ondersteuning voor korte of langere tijd niet toereikend. Zij hebben meer individuele ondersteuning nodig. De Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet verplichten de gemeenten om burgers die ondersteuning nodig hebben, passend te ondersteunen. Onze jeugd- en wmo consulenten en participatie coaches vormen de toegang tot individuele ondersteuning.

Verbeteren

De al genoemde procesregisseur Sociaal Team vervult een belangrijke rol in het verbeteren van de toegang (19 en 20). Als onderdeel van deze verbetering nemen de consulenten WMO en Jeugd Maastricht met aandachtsgebied Valkenburg aan de Geul deel aan het sociaal team en werken nu enkele dagdelen vanuit locaties in de gemeente Valkenburg aan de Geul. Zo krijgen zij enerzijds beter zicht op de (on)mogelijkheden van het voorliggende veld en anderzijds kunnen zij bij het bepalen van de benodigde individuele ondersteuning, gebruik maken het werk en de kennis en kunde van de collega's in het voorliggende veld. Een volgende stap waarmee de procesregisseur aan de slag gaat is het versterken van de samenwerking met de huisartsen (22).

Maatwerkvoorzieningen

De opgave

Mocht uit de indicatie door ons IGT blijken dat iemand maatwerkondersteuning nodig heeft dan moet de ondersteuning snel, efficiënt, effectief, doelmatig, goedkoop en klantvriendelijk als mogelijk worden ingezet.

Verbeteringen

De verbeteropgaven in dit deel van de piramide betreffen vooral de opdrachtverlening aan en het accountmanagement van onze belangrijkste samenwerkingspartner in deze, de gemeente Maastricht. Het afgelopen jaar zijn er verschillende aanbestedingen (26 en 28) geweest, zowel voor jeugd als WMO. Bij deze laatste is voor het deel begeleiding groep en begeleiding individueel voor een in Nederland vernieuwende systematiek gekozen waarin een budgetplafond (lump sum) is gecreëerd met gedeelde prikkels voor aanbieders en gemeenten. Hoewel deze maatregelen niet per definitie een bezuiniging opleveren zijn de randvoorwaarden om meer grip te krijgen wel gecreëerd doordat partijen meer samenwerken en het aantal aanbieders is gereduceerd, hetgeen contractmanagement faciliteert.

Daarnaast is de gesprekscyclus met SZMH opnieuw vormgegeven en zijn we samen met SZMH gestart om het gezamenlijk leren, signaleren, sturen en bijstellen te verbeteren. Ook hiermee worden de randvoorwaarden gecreëerd om meer grip te krijgen op het sociaal domein en het contractmanagement richting Maastricht te verbeteren.

Bezuinigingen

De goedgekeurde opgenomen bezuiniging, het verlagen van het innovatiebudget jeugd, is gerealiseerd.

De financiële tussenstand

	2021	2022	2023	2024	2025
Beoogde voordelen	363.927	460.410	735.468	894.609	1.058.749
Gerealiseerde voordelen *	265.206	459.773	513.282	642.017	726.882
Resultaat	98.721	637	222.186	252.592	331.867
* 2021 gebaseerd op jaarrekening 2021, 2022 e.v. gebaseerd op verwerkte begrotingswijzigingen in begroting 2022 respectievelijk 2023.					

De aangenomen maatregelen in het versterkingsplan beoogden een voordeel te realiseren van € 364.000 in 2021 oplopende naar € 1.059.000 in 2025. Hoewel een deel van de maatregelen in 2021 zijn ingevuld is het, zoals vermeld in de jaarrekening 2021, ondanks de ingezette maatregelen niet gelukt om taakstelling op de Jeugdwet in te vullen. Met name de forse stijging van de relatief zware zorg (o.a. verblijf) kan maar beperkt op korte termijn worden beïnvloed door de ingezette maatregelen.

In 2022 is het de verwachting dat de beoogde voordelen worden gerealiseerd, dit is ook conform verwerkt in de begroting 2022. Uiteraard kunnen definitieve jaarrekening resultaten nog leiden tot afwijkingen. Voor de jaren 2023-2025 is de huidige inschatting dat ca. 70% van de beoogde voordelen is ingevuld en is ook conform verwerkt in de begroting 2023. Het restant, zijnde een bedrag van €222.000 in 2023 oplopende naar €332.000 in 2025, is nog niet ingevuld. Dit betreft primair de taakstellingen op Jeugd en participatie/re-integratie. Uiteraard wordt eraan gewerkt om deze maatregelen t.z.t. te realiseren. Daarbij is het van belang om te vermelden dat bij verschillende maatregelen, zoals het verbeteren van het sociaal team, het enige tijd duurt voordat de effecten ervan financieel waar te nemen en te duiden zijn.

In de tabel hieronder een gedetailleerd overzicht van de financiële stand van zaken.

Direct/indirect	Effect	Nr	Omschrijving	Beoogde voordelen					Gerealiseerd cf. jaarrekening 2021 / begroting 2022 e.v.					Resultaat					
				2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2022	2022	2023	2024	2025	
Direct	Bezuiniging	3	Ombuigen innovatiesubsidie	183.557					183.557						-	-	-	-	-
		5	Afschaffen cultuur-, natuur- en milieueducatie	30.624	31.390	32.175	32.175	32.175	30.624	31.390	32.175	32.980	33.805	-	-	-	-	-805	-1.630
		6	Afschaffen post sociale veiligheid Primair onderwijs	10.551	10.551	10.551	10.551	10.551	10.025	10.276	10.533	10.796	11.066	526	275	18	-245	-515	
		8	Vervoerskosten bewegingsonderwijs	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	5.500	5.638	5.779	5.924	5.924	500	362	221	76	76	
		9	Onderschrijding subsidieregeling algemene voorzieningen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	-	-	-	-	-	
		30	Innovatiebudget lokaal jeugd	26.500	26.500	26.500	26.500	26.500	26.500	26.500	26.500	26.500	26.500	-	-	-	-	-	
	Totaal Bezuiniging		266.232	83.441	84.226	84.226	84.226	265.206	82.804	83.987	85.200	86.295	1.026	637	239	-974	-2.069		
Totaal Direct				266.232	83.441	84.226	84.226	84.226	265.206	82.804	83.987	85.200	86.295	1.026	637	239	-974	-2.069	
Indirect	Toegang (preventie, verlagen instroom, verbeteren door-/uitstroom)	1	Jeugd- en jongerenwerk																
		2	Valkenburg aan de Geul beweegt!																
		4	Inzet beweegmakelaar																
		10	Gezins- en jongerencoach																
		11	Samenwerkend Kindcentrum																
		12	Coördinatie sociale teams onderbrengen bij de gemeente Maastricht	97.695	256.836	410.977	570.117	734.258	-	256.836	429.295	556.817	640.587	97.695	0	-18.318	13.300	93.671	
		13	Het maatschappelijk werk nog meer inzetten als vangnet																
		20	Het verbeteren van de toegang																
		21	Methode Instituut Publieke Waarden																
		22	Versterken van de samenwerking met huisartsen																
		23	Jaarlijkse controle klantenbestand Omnibuzz																
		28	Verbeteren inkoop jeugdhulp Maastricht																
27	Re-integratie arbeidsmarkt	-	120.133	240.265	240.265	240.265	-	120.133	-	-	-	-	-0	240.265	240.265	240.265			
	Totaal Toegang (verlagen instroom, verbeteren door-/uitstroom)		97.695	376.969	651.242	810.383	974.523	-	376.969	429.295	556.817	640.587	97.695	-0	221.947	253.566	333.936		
Totaal Indirect				97.695	376.969	651.242	810.383	974.523	-	376.969	429.295	556.817	640.587	97.695	-0	221.947	253.566	333.936	
Eindtotaal				363.927	460.410	735.468	894.609	1.058.749	265.206	459.773	513.282	642.017	726.882	98.721	637	222.186	252.592	331.867	

Lijst van met het Versterkingsplan vastgestelde maatregelen

In deze lijst zijn alleen de vastgestelde maatregelen uit het Versterkingsplan opgenomen. Dit verklaart de 'overslaande nummering'.

Nr.	Gericht op	Aard maatregel	Naam maatregel
1.	Lokale basis	Investeren	Jeugd- en Jongerenwerk
2.	Lokale basis	Verbeteren	Valkenburg aan de Geul beweegt!
3.	Lokale basis	Verbeteren	Ombuigen innovatiesubsidie
4.	Lokale basis	Verbeteren	Inzet beweegmakelaar
5.	Lokale basis	Bezuinigen	Afschaffen cultuur-, natuur- en milieueducatie
6.	Lokale basis	Bezuinigen	Afschaffen post sociale veiligheid Primair onderwijs
8.	Lokale basis	Bezuinigen	Onderuitputting vervoerskosten bewegingsonderwijs
9.	Lokale basis	Bezuinigen	Onderschrijding subsidieregeling algemene voorzieningen
10.	Lichte ondersteuning	Investeren	Gezins- en Jongerencoaching
11.	Lichte ondersteuning	Verbeteren	Samenwerkend Kindcentrum
12.	Lichte ondersteuning	Verbeteren	Coördinatie Sociale Team onderbrengen bij de gemeente Maastricht
13.	Lichte ondersteuning	Verbeteren	Het maatschappelijk werk nog meer inzetten als vangnet
15.	Lichte ondersteuning	Verbeteren	Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz
19.	Consulenten	Verbeteren	Onderzoek naar verdere samenwerking op beleid
20.	Consulenten	Verbeteren	Verbeteren van de toegang
21.	Consulenten	Verbeteren	Methode Instituut Publieke Waarden
22.	Consulenten	Verbeteren	Versterken van de samenwerking met huisartsen
23.	Consulenten	Bezuinigen	Jaarlijkse controle klantenbestand Omnibuzz
26.	Maatwerk	Verbeteren	Onderzoek naar verdere samenwerking inkoop
28.	Maatwerk	Verbeteren	Verbeteren inkoop jeugdhulp Maastricht

30.	Maatwerk	Bezuinigen	Verlagen lokaal innovatiebudget jeugd
-----	----------	------------	---------------------------------------